

1057

Forespørgsel til Indenrigsministeren.

1058

billig Afløsning af disse Afgifter. Støttet paa disse Bemærkninger tillader jeg mig derfor at rette den ærbødige Forespørgsel til den høitærede Indenrigsminister:

„Agter den høitærede Indenrigsminister i indværende Samling at forelægge Forslag til Lov om Afløsning af den Afgift, der i Genhold til Forordning af 18de Oktober 1811 og Plakat af 15de Juli 1831 svares af Kjøbstadjord?“

Indenrigsministeren: Det ærede Medlem fremhævede en Del af de Ulemper, som vare afføkkomne ved Bestemmelser i Forordningen af 18de Oktober 1811, som jo er Gjenstand for hans Forespørgsel eller i alt Fald har fremkaldt den. Jeg tør dog strax fra første Færd af henlede Opmærksomheden paa, at der er mange Forhold, som man i sin Tid har ordnet ved Lov i fuld Overbevisning om, at man saaledes indrettede Sagen paa den allerhelbigste Maade, men som senere have forandret sig, saa at Følgen deraf er bleven, at den Ordning, der i sin Tid efter moden Overveielse blev truffen ved Lov, nu ikke mere passer; men derfor bør man dog ikke fremstille, hvad der da skete, som noget saa overordentlig Urimeligt, at man af den Grund saa vidt mulig burde komme bort derfra. Jeg tør saaledes gjøre den ærede Forespørgger opmærksom paa, at man, førend Forordningen af 1811 udkom, meget modent i Kancelliet og i en Forestilling til Kongen tog denne Sag under Overveielse og troede at ordne Forholdet paa den allerbedste og helbigste Maade ved den Foranstaltning, som da skete. Som det ærede Medlem fremhævede, har man jo i Nigsdagen alt tidligere taget under Overveielse, hvorledes man skulde komme bort fra den Ordning, der fandt Sted i 1811, og det ærede Medlem nævnte, at der i 1860 stillede bestemte Forslag i saa Henseende af Oberst Eschering, men at man ogsaa paa den Tid, efterat have gjort sig bekendt med Forholdene, som de havde udviklet sig rundt omkring i Landet, ansaa det for det Retteste at opgive ved Lovgivningsmagtens Mellemkomst at ordne dette Forhold i fuld Erkendelse af, hvor vanskeligt det var. Jeg tror, at det ærede Medlem ved at nævne Oberst Eschering's Navn vil vide, at, naar denne havde stillet et saadant Forslag og var overbevist om, at en Omordning burde ske, saa opgav han ikke Tanken om en saadan Omordning uden netop, fordi den stødte paa en saa overveiede Vanskelighed, at han ansaa det for det Rigtigste at lade

den hvile indtil videre. Efter den Forespørgsel, som blev gjort her i Thinget i Sessionen 1869—70, har Ministeriet imidlertid ikke, som det ærede Medlem sagde, ladet denne Sag bero, tværtimod. Indenrigsministeriet har ladet det være sig meget magtpaaliggende at skaffe alle Oplysninger tilstede, for at man kunde faae et klart Begreb om, hvorledes disse Forhold virkelig have udviklet sig paa de forskjellige Steder, idet det selvfølgelig var Ministeriet lige saa vel som den ærede Forespørgger bekendt, at man ved en Mængde Resolutioner har forandret de Bestemmelser, der i Almindelighed vare truffene ved Forordningen af 1811, Alt efter de forskjellige Omstændigheder, der vare fremkomne fra Kjøbstædernes Side. Man havde saaledes faaet en almindelig Bemyndigelse ved et Reskript af 15de Januar 1823, hvorefter Kancelliet, nu Indenrigsministeriet, anser sig bemyndiget til at foretage Modifikationer i Reglerne i Forordningen af 1811, naar vedkommende Kommune fremkommer med Omstændigheder i den Henseende. Ved de Oplysninger, som Ministeriet har skaffet tilveie, har man faaet at vide, dels hvorledes hver enkelt af Kjøbstæderne stiller sig til Afløsningen af de Afgifter, som opkræves af dem i Genhold til Forordningen af 1811, dels hvorledes Forholdet særlig er ordnet for hver Kjøbstad, og endelig har man faaet at vide, hvilken Indtægt enhver Kjøbstad for Tiden har af de Torder, der svare en saadan Afgift. Spørgsmaalet er nu altsaa, hvorledes man skal gaa frem, naar man ønsker ved en almindelig Lovbestemmelse at ordne dette Forhold, og da maa man dog først og fremmest gjøre sig det klart, hvad det er for en Art af Afgifter, hvorom der er Tale. Hvis Forordningen af 1811 havde været en Skattelov, vilde der vel vanskeligt have kunnet være Tvivl om, at man ogsaa ved en ny Lov havde maattet kunne omordne dette Skatteforhold. Det er imidlertid ingenlunde noget Skatteforhold, hvorom Taler her er. Den Afgift, der svares i Genhold til Loven af 1811, er lige ud en Tordre, altsaa en Afgift af privatretlig Karakter, en Afgift, der paa dette Omraade omtrent kunde svare til, hvad en Arvefølgeafgift er paa et andet Omraade, uden at jeg dog dermed vil have sagt — det beder jeg De Herrer bemærke — at det er en Arvefølgeafgift. Afgiften har sin Oprindelse derfra, at Torden fra først af var skænket til Kjøbstaden som samlet Kommune, og da man ved Udstyknngen henlagde et Stykke af Kjøbstadens samlede Torder til de enkelte Grundeiere, belte i Forhold til det Areal, de eiede paa Bygrunden, gift Torden saaledes over til disse enkelte Ciere, og